

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Quantus sit labor in diuitijs acquirendis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

tores, & exquisitores prudentia, & intelligentia; viam autem sapientia nescierunt, nec commemorati sunt semitas eius. An non ergo ipsa hæc sollicitudo mentes hominum excæcans dignam se esse, quæ horreatur, ostendit? Non sine causa Plutum poetæ cæcum finxerunt, facit enim cæcos, qui se sinunt ab ab illo gubernari. Quapropter utique non possunt videre, paupertatem diuitijs esse præstantiorem; quæ, teste Aristotele, nihil fere aliud sunt, quam felix amentia, immò infelix.

Aristot. 2:
Rhet. c. 16.

Hic cæcus dux homines impellit ad sectandas opes. At qualisnam est, aut certè esse solet opum acquisitio? Satis esset ad diuitiarum contemptum, quòd non sine molesto labore acquirantur, nec sine molestioribus curis custodiantur, nec sine molestissimis luctibus amittantur, sed insuper iniquitas se ijs vbique intermiscet. Quantis laboribus inquirantur, testantur inprimis omnes, quicumq; agros fodiunt, arant, occant, serunt, & quisquis

III.

Sole sub ardenti flammæ demetit arua:

Catull. de
nuptijs Pelei
& Therid.

testantur item omnes mercenarij, operarij, opifices, & quotquot corium suunt, ligna cædunt, saxa è lapicidinis eruunt. Hi omnes in sudore vultus sui vescuntur pane. Subscribunt omnes hominum fortes, dum laudant diuersa sequentes.

Genes. 3. 19.

O fortunati mercatores, grauis annis

Horat. lib. 1.
Satyr. 1.

Miles ait, multo iam fractus membra labore,

Contra mercator, nauim iactantibus Austris,

Militia est potior &c.

Interim uterq; laborat, iste vt lucrum, ille vt spoliū reportet. Qui nauigant mare, enarrant pericula eius: & audientes auribus nostris admirabimur.

Eccli. 43. 26.

Impiger extremos currit mercator ad Indos

Per mare pauperiem fugiens.

Longum iter conficiendum est; aliena tellus adeunda; vitandi scopuli, breuia & syrtes; expectandi & superandi sæpe aduersi venti; excipiendi decumani fluctus; sustinendæ procellæ nauim, quatientes; atræ nubes & horridæ suspiciendæ; imbres, nimbi, turbines reliquæque tempestates despiciendæ, non rarò etiam ex naufragio tabula arripienda; denique sexcentæ sunt occasiones pereundi. Tanti fit aurum. In bello autem, quod plurimi non-

nisi

nisi prædæ causa amant, quis vult vigilias, famem, sitim, frigora, æstum, morbos, & mala cuncta militaria enarrare? Quàm multum *trium nummum causa subeunt sub falas*, vt Comicus loquitur? applicant scelas, conscendunt muros, neque sciunt, vnde contorta falarica veniat; aut vnde fulminent è mænibus aut turribus, aut propugnaculis tormenta. Vno verbo, hi Martij pupilli vel dandis, vel accipiendis vulneribus stipendia merentur, semper vel suo sanguine cruenti, vel alieno, seu occidant, seu occidantur. Nemo mihi obijciat eos, qui domi sessitantes scenus exercent, & per vsuras, aut alios dolos fraudesque rem suam augent. Hi enim nec interdium dormiunt, nec noctu quiescunt, semper sunt in suo calculo, semper computant, semper scribunt, legunt, relegunt, semper vigilantes sibi somnia fingunt. Quid multis opus est? ipsum aurum, teste S. Augustino, prouidens hominibus natura, *cum labore fecit queri, quod noluerat inueniri*. Addit paulò post: *Aurum quod arumna perquirat, quod auaritia cupit, quod sollicitudo custodit: aurum materia laborum, periculum possidentium: aurum enervatio virtutum; aurum malus dominus, proditor seruus.*

S. Augustin.
lib. de verbis
A& Apost.
serm. 2.

IV.

Neque enim sufficit in acquirendo auro esse laborem, qui tamen solus plurimos à virtute sectanda absterret, sed insuper plerumque habet auaritiam, fraudes, cædes, & meditata scelera connexa. Celebris fuit sententia Pythagoræ: *Imaginem Dei, ne geras in annulo*. Aiunt Pythagoram vel è diuinis libris, vel è diuinis viris, vel rationis ductu intellexisse, animam hominis esse imaginem Numinis; hanc ergo noluit in annulo aureo vel sculpendam, vel gerendam, sicut gemmæ in pala annuli gestantur. Quo symbolo voluit monere, ne mentem animamque nostram auro includamus, more eorum, qui nihil aliud cogitant, nihil aliud amant, nihil aliud sitiunt, nihil aliud quærunt, & negotiantur, nisi aurum & diuitias, atque ita animam suam, imaginem Dei, captiuam tenent, auro non decorantes, sed maculantes. Huc respexit ille, qui Syllæ nescio qua de re sese iactanti dixisse legitur: *Quo modo vir bonus esse potes, qui tantas possideas opes, cum à patre nihil tibi sit relictum? Qui nescit flagitijs parari opes, interroget corruptores euerforesque testamentorum, examinet fures, abigeos, prædones, latrones; consideret vsurarios, mangones, & Iudæos nostrates; & quos non?*

Plutarch. in
vita Syllæ.

Vt